

HYVINVOINTI HAKUCESSA – RIIPPUVUUS RISKINÄ

Päihde- ja mielenterveyspalveluketjun, kuntoutusyhteistyön ja työmenetelmien kehittämishanke Lapissa ja Kainuussa

Kastepäätös STM / 5235 / 2012

Hankkeen tunniste 004/HTO/KH/2013

TOIMINTARAPORTTI AJALTA 1.11.2013 – 31.10.2014

Sisältö

1	Projektin perustiedot	2
2	Selvitys hankkeen hallinnoinnista, organisaatiosta ja toteutusmallista	3
3	Selvitys hankkeen etenemisestä	4
3.1	Toteutuma suhteessa hankesuunnitelmaan	4
3.1.1	Tavoite 1: lisätä päihderiippuvuusriskissä olevien sosiaalista ja terveydellistä hyvinvointia sekä osallisuutta (Kainuussa lapsiperheiden ja nuorten)	4
3.1.2	Tavoite 2: Edistää omaehtoisen hyvinvoinnin lisäämistä	6
3.1.3	Tavoite 3: parantaa työntekijöiden päihdeosaamista sekä päihdepalvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta	8
3.2	Arvio asetettujen tavoitteiden toteutumisesta ja selvitys miten toteutumista on arvioitu	11
3.3	Valtakunnallinen yhteistyö	13
4	Selvitys hankekustannuksista	14
4.1	Kokonaiskustannukset	14
4.2	Henkilöstökustannukset	14
4.3	Asiantuntijapalvelut	15
4.4	Matkakustannukset	16
5	Hankkeessa toteutetut koulutukset ja tilaisuuksista	16

1 Projektin perustiedot

Hyvinvointi hakusessa – riippuvuus riskinä -päihde- ja mielenterveyspalveluketjun, kuntoutusyhteistyön ja työmenetelmien kehittämishanke Lapissa ja Kainuussa on saanut 6.3.2013 (STM/5235/2012) Sosiaali- ja terveysministeriön Kaste-ohjelman mukaisen kehittämisrahoituksen 1,05 miljoonaa euroa ajalle 1.3.2013 – 31.10.2015. Hanketta hallinnoi Kolpeneen kuntayhtymä ja toteuttaa Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus/Lapin toimintayksikkö. Osa hankkeesta toteutetaan ostopalveluna Kainuun Sote-kuntayhtymältä, joka toteuttaa Kainuun hankeosion. Hankejohtajana toimii Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen kehittämisjohtaja Kaisa Kostamo-Pääkkö, mutta käytännön toiminnasta vastaa projektipäällikkö Nina Peronius. Kainuun hankeosion osa-aikaisena projektipäällikkönä toimii terveyden edistämisen suunnittelija Saara Pikkarainen.

Hankkeella on kolme päätavoitetta: 1) lisätä päihderiippuvuusriskissä olevien sosiaalista ja terveydellistä hyvinvointia sekä osallisuutta (Kainuussa lapsiperheiden ja nuorten), 2) edistää omaehtoisen hyvinvoinnin lisäämistä ja 3) parantaa työntekijöiden päihdeosaamista sekä päihdepalvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta. Tavoitteisiin pyritään edistämällä asiakasosallisuutta, vahvistamalla ja kehittämällä perustason päihde- ja mielenterveyspalveluita, neuvontaa ja osaamista sekä uusia työskentelymalleja ja yhteisiä palvelu ja kuntoutussuunnitelmia. Lapissa tavoitteena on lisäksi luoda alueellinen päihdetyön palveluketjumalli ja Kainuussa organisaation sisäinen päihdeosaamisen kehittämisen geneerinen malli. Lapissa huomioidaan lisäksi saamelaisen kulttuurin tarpeet.

Hanke jakaantuu kahteen hankeosioon: Lappiin ja Kainuuseen. Kainuussa toimintaa koordinoi ostopalvelusopimuksella Kainuun sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä ja mukana on seitsemän kuntaa. Lapissa mukana on 14 kuntaa tiiviimmässä kehittämistyössä sekä neljä pohjoisimman Lapin kuntaa yleisessä kehittämisrakenteessa. Lisäksi Lapissa rahoitusosuudella ovat mukana Kolpeneen kuntayhtymä sekä Lapin päihdekliniikka.

Muita yhteistyökumppaneita ovat Lapin sairaanhoitopiirin psykiatrian tulosalue ja järjestökumppaneina Lapissa A-kiltojen liitto, Irti Huumeista ry, Rovalan Setlementti /nuorten päihdekliniikka Romppu, Sininauhaliitto ry ja Sámisoster ry sekä Kainuussa Spartak ry. Lisäksi hankkeessa tehdään yhteistyötä perusterveydenhuollon yksiköiden, Lapin yliopiston ja alueiden ammattikorkeakoulujen kanssa. Kainuussa hankkeen yhteistyökumppaneita ovat kuntayhtymään kuuluvien kuntien peruspalvelut, kuten varhaiskasvatus, nuorisotyö, etsivä nuorisotyö, koulu- ja opiskelija oppilashuolto sekä kunnissa toimivat järjestöt. Maakunnallinen yhteistyö toteutuu mm. Spartak ry:n kanssa.

2 Selvitys hankkeen hallinnoinnista, organisaatiosta ja toteutusmallista

Ohjausryhmä ohjaa hankkeen etenemistä ja se on koottu projektiin sitoutuneista tahoista asettamispäätöksen mukaisesti. Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymän hallitus on asettanut ohjausryhmän tehtävänsä kokouksessaan 25.10.2013. Ohjausryhmään on valittu toimijat asemansa perusteella ja työtehtävien muuttumisen vuoksi ohjausryhmän jäseniä on vaihtunut 1.11.2013 – 31.10.2014 välisenä aikana. Liitteenä ohjausryhmän kokoonpano 31.10.2014 josta näkyvät myös ohjausryhmän muutokset. (Liite 1)

Raportointiaikana ohjausryhmän kokouksia on pidetty kolme kertaa: 24.2.2014, 16.6.2014 sekä 27.10.2014 Ohjausryhmän esittelijänä ja valmistelijana toimii projektipäällikkö Nina Peronius ja sihteerinä Tiina Ylikangas. Ohjausryhmän materiaali sekä pöytäkirjat on laitettu verkkoon osoitteeseen www.sosiaalikallega.fi/poske/kokousasiakirjat. Ohjausryhmän kokouksiin on osallistuttu sekä paikan päällä Rovaniemellä, että kuvapuhelimen välityksellä.

Lapin ja Kainuun hankeosoiden yhteistyöstä ja projektin yhtenäisestä toteuttamisesta ja raportoinnista vastaa projektipäällikkö. Lapin ja Kainuun toimijoista muodostettu HH-projektitiimi tukee hankeosoiden koordinaatiota sekä tiedon välittymistä alueiden välillä. Projektitiimin jäseniä ovat Kaisa Kostamo-Pääkkö ja Asta Niskala Poskesta, Marita Pikkarainen Kainuun Sotesta sekä molemmat projektipäälliköt Nina Peronius ja Saara Pikkarainen. HH-projektitiimi on kokoontunut raportointiaikana kuvapuhelimella 8 kertaa (14.11.2013, 12.12.2013, 3.2.2014, 19.3.2014, 23.4.2014, 2.6.2014, 14.8.2014 ja 15.9.2014).

Lapissa hanketavoitteiden mukaisen aluekehittämisen ja alueellisten kehittäjätyöntekijöiden tukena toimivat viisi alueellista aluetyöryhmää. Jokainen aluetyöryhmä on kokoontunut tähän mennessä viisi kertaa. Aluetyöryhmien jäsenet sekä kokoontumiset ovat liitteessä (Liite 2). Aluetyöryhmien kokousasiakirjat on julkaistu projektin nettisivulla osoitteessa www.sosiaalikallega.fi/hankkeet/hyvinvointi-hakusessa kunkin alueen sivuilla.

Lapissa kehittäjätyöntekijöiden yhteisenä käytännön työn tukena toimii Hakusessa-työkokouspäivät, joita on raportointiaikana pidetty Lapissa 6.-7.11.2013 sekä 14.-15.8.2014 sekä Lapin ja Kainuun toimijoiden kanssa yhdessä 26.-27.3.2014. Lisäksi Lapin työntekijät ovat osallistuneet työnantajan työkokoukseen Inarissa 9.-11.6.2014, jolloin esiteltiin hanketta sekä käsiteltiin Lapin toimintayksikön projektien yhteistoimintaa, koko Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen toimintaa sekä tarkasteltiin kulttuurisensitiivistä näkökulmaa ja yhteistyötä Saamelaisalueen kanssa. 24.10.2014 Lapin työntekijät kokoontuvat erilliseen Innokylä-työpajaan parantaakseen Innokylävalmiuksiaan.

Lapissa kehittäminen toteutuu sekä koko Lapin yhteisten pilottien sekä alueellisten viiden kehittäjätyöntekijän koordinoimien kunnittaisten tai alueellisten pilottien muodossa. Pilotti on kunnan tai alueen kanssa sovittu, suunnitelmallinen kehittämistehtävä, johon kehittäjätyöntekijä tuo oman työpanoksensa hyvien toimintamallien kartoittamiseen esim. Innokylästä, pilotin suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. Tärkeä osa työtä on huomioida se, että asiakkaat pääsevät mukaan kehittämiseen eri tavoilla sekä varmistaa se, että luotu ja testattu malli voisi jäädä kunnan vakinaiseksi toiminnaksi ja jopa levitä muihin kuntiin. Kaikki pilotit ovat hankkeen päätavoitteiden mukaisia mutta kunnan omiin kehittämistavoitteisiin sovitettuja. Kunnat joutuvat panostamaan pilottien toteuttamiseen omaa työvoimaansa, tiloja ja tarvikkeita. Tämä antaa kunnille realistisen kuvan siitä, mitä toiminta vaatii jatkuakseen. Lapissa eri kuntien toiveet kehittämistyöstä vaihtelevat voimakkaasti ja pilotteja yhdistää eniten asiakasosallisuuden kehittäminen sekä sosiaali- ja terveyssektorin sekä perus- ja erityispalvelujen yhteistyön kehittäminen.

Kainuussa projektin toiminnan suuntaamista tukee Kainuun moniammatillinen hanketyöryhmä (liite 3), joka kokoontuu projektipäällikön johdolla kerran kuukaudessa. Projektin käytännön etenemistä tukemaan on Kainuussa perustettu erillinen viiden hengen Kainuun projektityöryhmä Perhepalvelujen ja kehittämissyksikön toimijoista. Projektihenkilöstö työskentelee Kajaanissa yhteisissä tiloissa, joten hanketyöntekijöiden tiivis yhteistyö ja suunniteltu yhdessä tekeminen onnistuu hyvin käytännössä. Kainuun hanketoimijat kokoontuvat kuitenkin kahden viikon välein projektipäällikön johdolla arvioimaan ja suuntaamaan toimintaansa.

Kainuussa kehittäminen toteutetaan Kainuun kuntien yhteisen Kainuun Soten Perhepalvelut – organisaation sisällä tiiviissä yhteistyössä muiden Kainuun Soten sektoreiden sekä kuntien muiden palvelujen kanssa. Kainuussa pilotoidaan päihdetyöparimallia sekä matalan kynnyksen toimintamalleja kaikissa kunnissa sekä lisäksi selvitetään hankesuunnitelman mukaisia laajempia kokonaisuuksia mm. terveysneuvontapisteiden sekä osaamisen generisen mallin puitteissa.

3 Selvitys hankkeen etenemisestä

3.1 Toteutuma suhteessa hankesuunnitelmaan

3.1.1 Tavoite 1: lisätä päihderiippuvuusriskissä olevien sosiaalista ja terveydellistä hyvinvointia sekä osallisuutta (Kainuussa lapsiperheiden ja nuorten)

Hankesuunnitelmassa todettiin, että palvelujen kehittämisessä pyritään ennaltaehkäisyyn ja yhteisöllisyyden korostamiseen ja asiakkaiden tasavertaisen toimijuuden edistämiseen sekä heidän asiantuntijuutensa hyödyntämiseen palveluprosessin keittämisessä siten, että asiakkaan osallisuus vahvistuu. Tarkennetussa hankesuunnitelmassa Lapin hankeosion osalta todettiin eri kuntiin sopivan matalan kynnyksen palvelujen kehittäminen yhteistyöverkostossa ja muutoinkin

ennaltaehkäisevän toiminnan vahvistaminen, palvelumuotojen monipuolistuminen, asiakkaiden aseman vahvistuminen sekä saamen kulttuurin huomioiminen saamelaisalueella. Tarkennetun hankesuunnitelman mukaisesti Lapin kuntien palveluverkostoa ja resursseja on kartoitettu ja arvioitu ja sitä on hyödynnetty mm LSHP:n Perusterveydenhuollon yksikön päihdepalveluketjutyössä. Hankekuntien toiveiden ja tarpeiden mukaisesti on edistetty matalan kynnyksen palvelujen kehittymistä ensisijassa päihdeasiakkaille tarkoitettujen erilaisten päivätoimintojen kehittämisen tuella.

Kuvio 1: Lapin hankeosion pilottikuvio, tavoite 1.

Viisipäiväisen päihde (ja osin mt-) asiakkaiden päivätoiminta on vaihtanut sijaintia ja laajentunut ja palvelut ovat monipuolistuneet Torniossa ja Ylitorniolla ja alueen kehittäjätyöntekijä on tukenut prosessia. Täysin uuden viisipäiväisen päivätoiminnan käynnistymistä on tuettu Kittilässä kevätkaudella ja syyskaudella jatkettu sisältöjen kehittymisen tukea. Kaikissa kunta on pääasiallinen toimija ja kuntiin on palkattu uutta henkilöstöä toiminnan vakiinnuttamiseksi. Yhden päivän päivätoiminta käynnistyi hankkeen tuella sen ensimmäisen toimintavuoden aikana Tervolassa, Pellossa ja Posiolla. Savukoskella ja Pelkosenniellä kokeiltiin päihdeasiakkaiden tapaamisia keväällä ja Savukoskella viikoittaiset tapaamiset jatkuvat nyt syksyllä. Kemijärvellä järjestön ja kunnan yhteisessä päivätoiminnassa kokeiltiin lauantaiukioloa keväällä 2014 ja siihen haetaan pysyvää määrärahaa Kemijärven kaupungilta vuoden 2015 alusta lähtien. Sopivaa paikkaa ja toimintamallia päivätoiminnan käynnistämiseksi haetaan vielä Sallassa ja Ranualla. Rovaniemellä järjestön tuottama päivätoimintaa on kiinnitetty vahvemmin osaksi A-klinikan palveluja. Suurin osa

kehittävistä päivätoiminnasta on jäämässä kuntien vakinaiseksi toiminnaksi, koska toteutus painottuu kuntien toimijoiden työpanokseen ja hanke toimii vain käynnistysvaiheen tukena. Päivätoiminnasta, jopa kerran viikossa toistuvasta, on kunnissa saatu hyviä asiakastuloksia ja myös työntekijät ovat saaneet uusia näkökulmia uudelleenlaiseen tapaan tehdä asiakastyötä.

Kainuun hankeosiossa tavoitteena oli luoda monitoimijaisia ja moniammatillisia päihdepalveluja lapsiperheille ja nuorille siten, että palvelutarpeeseen vastataan ja asiakkaiden asema vahvistuu. Kartoitus on toteutettu kuntakäynnein syyskaudella 2013 ja pilotit ovat alkaneet kunta kerrallaan siten, että syksyllä 2014 kaikissa alueen 7 kunnassa on käynnistynyt yhteistyö kunnan eri sektoreiden, järjestöjen ja seurakunnan kanssa yhteistyössä Kainuun soten toimijoiden kanssa. Kehitettävänä malleina on nuorten päihdetyöryhmien käynnistäminen sekä matalan kynnyksen palvelujen luominen.

Kuvio 2: Kainuun hankeosion matalan kynnyksen palvelut, tilanne kesäkuu 2014, tavoite 1

3.1.2 Tavoite 2: Edistää omaehtoisen hyvinvoinnin lisäämistä

Omaehtoisen hyvinvoinnin lisäämisen tavoitteen osalta Lapin hankeosion tavoitteissa painotettiin kehittäjäasiakkaiden rekrytointia, valmennusta sekä kiinnittämistä kunnan palvelujen kehittämisen prosesseihin. Kokemusasiantuntijakouluttajakoulutus toteutettiin 17 hengelle talvikautena 2013–2014 ja Rovaniemellä saatiin ensimmäinen valmennusryhmä toteutettua keväällä 2014, josta valmistui 7 kokemusasiantuntijaa. He ovat kertoneet tarinaansa useissa eri tilaisuuksissa, osallistuneet palvelujen kehittämisprosesseihin sekä toimineet vertaisina sekä ryhmätoiminnoissa että yksittäisissä asiakaskontakteissa. Länsi-Lapissa on ensimmäinen valmennus käynnistynyt syksyllä 2014 ja seuraavaan ryhmään on jo halukkaita tulijoita. Pienemmissä kunnissa on saatu rekrytoitua yksittäisiä asiakkaita mukaan kehittämistyöhön sekä on hyödynnetty muita, luonnollisia asiakasryhmiä esim. päivätoimintojen yhteydessä. Kehittäjäasiakastoiminnasta kuvattiin ja työstettiin 10 minuutin video (http://www.youtube.com/watch?v=OT5QQgtif_0&feature=youtu.be) elokuussa 2014, jota on katsottu jo lähes 1000 kertaa. Videon kustannukset puolitettiin Ikalaki-Kastehankkeen kanssa. Kehittäjäasiakkaita sekä heidän kuntavastinparejaan tuetaan kaksi kertaa vuodessa toteutettavilla

kunnan sisällä, eri kuntien välillä sekä järjestöjen kanssa. Myös videotekniikkaa on testattu yhtenä mahdollisuutena ryhmätoimintojen laajentamiseksi mahdollisimman kattaviksi alueella.

3.1.3 Tavoite 3: parantaa työntekijöiden päihdeosaamista sekä päihdepalvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta.

Lapin hankeosiossa määrällisesti eniten pilotteja on asemoitunut tavoitteen 3 alle, vaikkakin suuri osa piloteista voisi kuulua useampaan hanketavoitteeseen. Tavoitteen sisällä on Lapin hankeosiossa tavoiteltu uusien tuen muotojen saamiseen kaikkein eniten tukea tarvitseville työntekijöiden tiedollista sekä asenteellista osaamista kehittämällä ja palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden turvaamisella. Tukea kuntien toimijoille on tuotettu erilaisilla koulutuksilla ja työkokouksilla, jotka listattu erikseen tässä raportissa. Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen Virtu-alustaa hyödyntäen on lähdetty kokeilemaan uudenlaisia tapoja tuottaa palveluita harvaan asutulle alueelle. Lapin sairaanhoitopiirin päihdekliniikka on tarjonnut alustan kautta mahdollisuutta kuvapuhelinyhteyskonsultaatioon, jolle ei kuitenkaan ole saatu paljon kokeilijoita. Samantyyppistä palvelua tarjotaan syksystä 2014 alkaen myös kuntien perussosiaalityön ja päihdetyön toimijoille. Virtu-alustan mahdollisuuksia on myös markkinoitu ja pyritty saamaan reaalista palvelua joko verkko tai kuvapuhelinyhteydellä tarjoavat Lapin toimijat tai etäältä tukea tarjoavat palveluverkkoon.

Lapin kunnissa on tuettu päihde- ja mielenterveyspalvelujen verkostoitumista ja koordinaatiota. Päihdetyöryhmän käynnistymistä on tuettu mm. Posiolla, Ranualla, Sallassa ja Kemijärvellä, jossa se liittyi laajempaan hyvinvoinnin edistämisen työryhmään. Kuntien eläkevakuutusyhtiön kanssa yhteistyössä pyrittiin rohkaisemaan kuntia päivittämään omien työntekijöidensä päihdeohjelmia, mutta kunnissa ei innostuttu asiasta. Lapin sairaanhoitopiirin alueella on osallistuttu Perusterveydenhuollon yksikön kanssa yhteistyössä Päihdepalveluketjun rakentamiseen LSHP:n alueelle ja sen edistämistä jatketaan hankkeen ajan.

Kunnissa on käynnistynyt myös erilaisia päihdeasumisen kehittämisen pilotteja, joilla pyritään ennaltaehkäisemään päihdeasumisen kriisivaiheita sekä tukemaan kuntouttavan asumisen palveluja. Kolpeneen kanssa yhteistyössä on Länsi-Lapissa käynnistetty vaativat päihdeasiakkaan hoitopolun selkeyttäminen. Kolpeneen kuntayhtymän kautta saadaan kehittämiselle kehitysvammapuolen osaaminen mm. käyttäytymishäiriöiden tunnistamisen ja tuen puitteissa. Länsi-Lapissa on saatu myös käynnistettyä ylikunnallisten verkostojen toiminta kuntouttavan työtoiminnan sekä osallistuttu seudullisten päihdepalvelujen koordinoimiseen tiimiin. Lapissa on useampaan kuntaan palkattu hankkeen aikana päihdetyöntekijöitä, joiden työn ja verkostoitumisen tueksi on tuettu vertaisverkoston syntymistä, joka syyskuun tapaamisen jälkeen kokoontuu kuvapuhelinyhteydellä. Kuntatoimijoita on tuettu myös työn organisoimisessa mm. toimenkuvia ja yhteistyörakenteita avaamalla.

Erityisesti Rovaniemellä tavoitteena oli opioidikorvaushoidon mallien kehittäminen ja hankkeen tuella korvaushoito-ohjeet saatiin uusittua nopeassa aikataulussa ja prosessissa hyödynnettiin myös asiakkaiden osaamista ja kokemuksia. Hanke on myös toiminut aktiivisesti valtakunnallisessa

opioidikorvaushoitoa antavien toimijoiden vertaisverkossa Innokylä-alustalla ja hyvinvointi hakusessa -hanke järjesti yhdessä THL:n kanssa ensimmäiset valtakunnalliset Opioidikorvaushoitoa antavien toimijoiden vertaispäivät Rovaniemellä syyskuussa 2014. Rovaniemen kuntouttavan korvaushoidon mallia arvioidaan nyt sairaanhoitopiirin tasolla ja esitettäneen toimintamalliksi koko Lapin sairaanhoitopiirin alueelle. Samalla on tarjottu runsaasti tukea opioidikorvaushoitoasiakkaiden kanssa toimiville työyksiköille Rovaniemellä sekä tarjottu koulutusta myös muualle Lappiin. Myös haittoja vähentävän korvaushoidon mallin kehittämistyö on käynnistetty. Erilaisia hoito-ohjeita on myös hankkeen tuella päivitetty ja luotu arjen työtä tukemaan.

”lähettämisen” kulttuurista ”lisäävun pyytämisen” kulttuuriin. Samalla Kainuussa on arvioitu toimijoiden osaamista ja käytössä olevia menetelmiä, mittareita ja toimintamalleja ja työn perusteella ollaan kehittämässä Kainuuseen päihdeosaamisen geneeristä mallia.

Kuvio 5: Kainuun hankeosion Polku-työparimalli, tilanne kesäkuu 2014, tavoite 3

3.2 Arvio asetettujen tavoitteiden toteutumisesta ja selvitys miten toteutumista on arvioitu

Hankesuunnitelman mukaiset odotetut vaikutukset ovat tässä vaiheessa toteutuneet seuraavasti:

- 1) Päihde- ja mielenterveyskuntoutujien ja heidän läheistensä asema palvelujen käyttäjinä, kehittäjinä ja kansalaisina on vahvistunut, koska he ovat mukana piloteissa, kehittäjäkahvilaissa, uusissa ja laajentuneissa matalan kynnyksen toiminnoissa sekä asiakkaiden ja omaisten vertaisryhmissä. Henkilöstön asenne kehittäjäasiakkaisiin sekä vertaistuen muotoihin on muuttunut positiivisemmaksi.
- 2) Verkkoneuvonta on laajentunut ja uusia verkkoneuvonnan muotoja on kehitetty/kehitteillä. Videoneuvontaa ollaan pilotoimassa niin asiakkaille kuin ammattilaisillekin useilla eri malleilla.
- 3) Perus- ja erityistason yhteisiä palvelu- ja kuntoutussuunnitelmia kehitellään, mutta perustasolla ollaan suuntautumassa moniammatillisiin palvelusuunnitelmiin ja erityis- ja perustason yhteistyö esim. kotiutustilanteissa ja opioidiriippuvaisten palveluissa on vahvistumassa.
- 4) Työprosessit ja työmuodot ovat uudistumassa moniammatillisten palvelujen kehittymisen myötä sekä mm. opioidikorvaushoidon eri palveluissa ja Kainuussa uudenlaisen liikkuvan työparityön käyttöönotossa.
- 5) Palvelujen saatavuus on parantunut erityisesti matalan kynnyksen päivätoimintapaikkojen

laajenemisen sekä aivan uusien paikkojen avaamisen myötä. Myös kuntien palvelujen löytymiseen ja käytettävyyteen on kiinnitetty huomiota. Kainuussa on vahvistunut kunta- ja sotetoimijoiden yhteistyö verkostot.

6) Lapin päihdepalveluketjua ollaan mallintamassa, mutta se on edelleen työn alla.

7) Kainuun päihdetyön geneerinen malli on etenemässä.

Tavoitteen 1 mukaisesti päihderiippuvuusriskissä olevien (Kainuussa lapsiperheiden ja nuorten) sosiaalista hyvinvointia sekä osallisuutta on vahvistettu uusien toimintamallein, tavoitteen 2 mukaista omaehtoisen hyvinvoinnin lisäämistä on tuettu mm. teknologisten sovellusten kehittämisen kautta ja tavoitteen 3 mukaista päihdeosaamisen parantamista sekä päihdepalvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta on edistetty. Tavoitteen 4 mukaisissa saamelaisväestön palvelujen kehittämisessä ja päihde- ja mielenterveystyöntekijöiden osaamisen lisäämisessä saamen kielessä ja kulttuurissa ei olla vielä suuremmin edetty.

Lapissa arviointia on toteutettu arviointisuunnitelman mukaisesti pilottikohtaisesti pilotin toteuttajaryhmissä sekä aluetyöryhmissä. Aluetyöryhmiltä on myös kysytty erikseen syyslokakuussa 2014 arviointia omasta panoksestaan sekä hankkeen etenemisestä "Hyve – johtamisen tiekartta" -Kastehankkeen ohjausryhmälle kehitetyllä kyselypohjalla, joka saatiin Lapin hankeosioon Kainuun hankeosion kautta ja joka on muokattu sopivaksi aluetyöryhmille. Lapissa on lisäksi seurattu sitä, että eri koulutuksissa ja prosesseissa on mukana sekä sosiaali- että terveydenhuollon henkilökuntaa, jotta tapaamiset ja toiminnot tukisivat palvelujärjestelmän integroitumista.

Hankekehittäminen on hyvin liikkeellä suurimmassa osassa Lapin 14 hankekuntaa, joissa työskentelee kehittäjätyöntekijä. Muutamissa kunnissa kehittäminen on jouduttu aloittamaan lähes alusta kunnan keskeisten toimijoiden vaihtumisen takia. Koska pienissä kunnissa on vähän työntekijöitä, yhdenkin keskeisen toimijan muutos vaikuttaa kehittämistyötä hidastuttavasti. Samoja muutosprosesseja on koettu myös saamelaisalueella, jossa useampi muutos mm. tärkeimmän yhteistyökumppanin Samisoster ry:n kanssa on saanut aikaan sen, että yhteinen kehittämistyö kuntien saamenkielisten palvelujen kehittämiseksi käynnistyi suunnittelulla vasta syksyllä 2014 kesäkuussa suunnitellun yhteistapaamisen perusteella.

Ne kunnat Lapissa, joilla on ollut alusta asti selkeä ajatus hanketavoitteiden mukaisesta kehittämistyöstä omassa kunnassa, ovat pisimmällä kehittämisprosesseissa, mutta kaikissa kunnissa on kuitenkin saatu kehittämisspilotteja toteutettua. Länsi-Lappi on pilottien määrässä hieman edellä muita alueita, mutta kunnan koon kasvaessa pilottienkin määrä kasvaa. Ihan pienimpien kuntien pienet resurssit rajoittavat kuitenkin kovin laajojen uusien toimintamallien kehittelyä, sillä kaikissa kunnissa talous on tiukalla ja suuria kustannuksia aiheuttavia pilotteja ei kannata kehittää. Kehittämisessä on pyritty pysymään reaalitasolla ja näin kehittämisen tulokset saadaan kunnan perustoimintojen käyttöön ja juurtumaan kuntapalveluihin saumattomasti. Toisaalta on tiedossa, että ilman erillistä kehittämistyöpanosta monikaan toiminta ei kykenisi kehittymään, sillä työntekijöillä ei ole kovin paljon resursseja suunnitelmalliseen kehittämiseen työn ohella.

Lapin hankeosiossa on siis edetty hankesuunnitelman mukaisesti. Koko alueen yhtenäinen kehittämistyö on vasta käynnistymässä, koska yhteistyön perusteiden löytämiseen on mennyt runsaasti aikaa ja hanke on osoittanut sen, että kaikilla Lapin 18 hankekunnalla on erilainen palvelurakenne, joka vaikuttaa siihen, minkälainen päihdepalvelumalli on käytössä.

Kainuussa on edetty suunnitelmallisesti laajentaen uusien palvelu- ja yhteistyömallien käyttöönottoa kunta kerrallaan suunnitelman mukaisesti. Kainuussa on valmisteltu prosessiarvioinnin kilpailuttamista suunniteltua pidempään ja arviointi saadaan liikkeelle vasta hankkeen toisena vuotena. Materiaalin tuottamiseksi ulkoiselle arvioinnille Kainuussa on työryhmissä käyty jatkuvaa arviointikeskustelua ja kerätty toiminnasta palautetta. Kainuu on käyttänyt "Hyve – johtamisen tiekartta" -hankkeen ohjausryhmä- kyselypohjaa muokaten sitä oman moniammatillisen työryhmän käyttöön sopivaksi ja toimittanut mallin myös Lapin käyttöön. Kainuun hanke käynnistyi hitaasti ihan projektin alkuvaiheessa tapahtuneen projektipäällikön vaihtumisen takia. Toimintaa kurottiin kiinni muuttamalla työntekijäjärjestelyjä vuoden 2014 alussa kahdesta projektityöntekijästä kolmeen, mutta yhden projektityöntekijän pitkittynyt virkavapaus syksyn 2014 alussa on hieman jähmettänyt matalan kynnyksen toimintojen kehittymistä. Kajaania lukuun ottamatta kaikissa kunnissa toiminta on käynnistynyt ja nyt pohditaan erityisjärjestelyjä Kajaanin kaupungin suhteen. Kainuussa oltiin jo projektin alussa selvillä siitä, mitä kaikkiin Kainuun Soten kuntiin halutaan tarjota nuorten ja lapsiperheiden päihdepalvelujen tueksi, niinpä siellä kehittämistyö onkin ollut yhtenäisempää kuin kuntarakenteeltaan hajanaisemmassa ja pitkien etäisyyksien Lapissa.

Yksi Hyvinvointi hakusessa -hankkeen voimavaroista on lisäksi Kainuun ja Lapin hankealueen yhteistyö, jota toteutetaan paitsi säännöllisillä projektitiimin tapaamisilla mutta myös käytännön työn tasolla sekä yhteisillä työkokouksilla. Ohjausryhmä on pääroolissa hankkeen etenemisen seurannassa ja se on hyväksynyt kaikissa kokouksissaan hankkeen tekemän työn sekä edistymisen.

3.3 Valtakunnallinen yhteistyö

Valtakunnallinen mielenterveys- ja päihdeKastehankkeiden ohjausryhmätyö, jota koordinoi STM ja THL on alusta asti ollut merkittävä osa hankkeen toteuttamistyötä. Projektipäällikkö on osallistunut kaikkiin hankeajalla toteutuneisiin ohjausryhmän tapaamisiin, joita on raportointiaikana ollut helmikuussa Helsingissä, toukokuussa Rovaniemellä ja lokakuussa Turussa. Ohjausryhmätyössä on aina tuloillan teemana isäntähankkeen joidenkin kehittämistoimien laajempi esittely ja seuraavana päivänä varsinainen ohjausryhmä eli eri osallistujien esitelmat

ajankohtaisista aiheista sekä hankkeiden esitelmät toivotusta teemasta, joka useimmin käsittelee juurruttamista ja levittämistä. Myös hankkeen virallinen valvoja, neuvotteleva virkamies ari Haavisto, kuuluu valtakunnalliseen kastehankkeiden ohjausryhmään ja näin pysyy ajan tasalla hankkeen suhteen.

Innokyläalusta on muotoutumassa hankkeen edetessä yhä tärkeämmäksi työkaluksi sekä yhteiskehittämisen että raportoinnin ja levittämisen työkaluna. Vaikka hankkeen pääsivut ovat Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen sekä Kainuun Soten sivuilla, on hanke esillä myös Innokylässä. Samoin osa piloteista siirretään jo kehittämisvaiheessa Innokylään, osa vasta valmiina toimintamalleina. Innokylä vaatii toisaalta melko lailla työaikaa ja tukeakin sen käyttöön kaivataan.

THL yhteistyö on painottunut valtakunnallisen opioidikorvaushoitoverkoston kanssa toteutettavaksi yhteistyöksi joka huipentui Opioidikorvushoitopäivien järjestämiseen Lapissa. Myös kokemusasiantuntijatoiminnan valtakunnallisen kehittämisen osalta on yhteistyötä tehty THL:n kanssa lähinnä tuomalla esille Lapissa kehitettyjä toimintamalleja, joiden kehittämistyötä hankkeessa jatketaan.

4 Selvitys hankekustannuksista

4.1 Kokonaiskustannukset

Hyvinvointi hakusessa – riippuvuus riskinä hankkeessa on maksatuskaudella 1.11.2014 - 31.10.2015 muodostunut kustannuksia yhteensä 560 958 euroa. Lapin kuntien ja Kainuun kuntayhtymien osuus hankekustannuksista maksatusajalta on 140 958 euroa, joten valtionavustusta haetaan 420 719 euroa.

4.2 Henkilöstökustannukset

Hankkeessa ovat raportointiaikana työsuhteessa toimineet seuraavat henkilöt:

Nimi	Tehtävä	Toiminta-aika / %
Lapin hankeosio		
Nina Peronius	projektipäällikkö	100 %
Katja Paasivirta	suunnittelija	17.10.2014 asti 100 %
Helena Rännäli	kehittäjätyöntekijä/Rovaniemi	100 %
Lea Lahtela	kehittäjätyöntekijä /Etelä-Lappi	100 %

Vuokko Lahtela	kehittäjätyöntekijä/ Itä-Lappi	100 %
Jaana Niskanen	kehittäjätyöntekijä/Länsi-Lappi	100 %
Satu Uusimaa	kehittäjätyöntekijä /Tunturi-Lappi	100 %
Tiina Ylikangas	taloussihteeri	30 %
Maria Martin	suunnittelija	1.11.2013 – 31.3.2014, 5 %
Kainuun hankeosio		
Saara Pikkarainen	projektipäällikkö	31.12.2013 asti 50 % 1.1.2014 - 40 %
Pia Kovalainen	projektityöntekijä	1.12.2013 - 100%
Eija Pitkänen	projektityöntekijä	27.1.2014 - 100 %
Veera Valtanen	projektityöntekijä	20.1.2014 - 100 %
Anna-Mari Karjalainen	projektsihteeri	1.11.2013 - 25 %
Sonja Haverinen	harjoittelija	7.4. – 1.6.2014 100 %

Osa-aikaisten työntekijöiden työajanseurannat ovat maksatushakemuksen liitteenä. Lisäksi hankkeessa on toiminut palkattomassa työharjoittelussa Rovaniemellä sosiaalityön opiskelija Teija Tuisku ajalla 11.11.- 13.12.2013 ja työkokeilija Suvi Tuomisto ajalla 5.-9.5. ja 24.5.–16.6.2014 sekä 2.-30.9 ja 6.-31.10.2014.

Kaikkiaan henkilöstökustannuksia Hyvinvointi hakusessa – riippuvuus riskinä -hankkeessa raportointikaudella on ollut Lapin hankeosissa 311 342 euroa ja Kainuun hankeosiossa 132 918 euroa, yhteensä 444 260 euroa.

4.3 Asiantuntijapalvelut

Hyvinvointi hakusessa -hankkeessa on käytetty asiantuntijapalveluihin raportointiaikana yhteensä 5 414 euroa. Kainuun Soten asiantuntijapalveluita on hankittu 480 €, jolla on kustannettu avausseminaarin vetäminen ja esitys. Lapissa asiantuntijapalveluita on hankittu 4 934 euroa.

Lapissa on hankittu asiantuntijapalveluna Riippuvuussarja -koulutussarja (3 x 75 min), joka hankittiin sopimusmenettelyllä erikoislääkäri, päihdelääkärikouluttaja Solja Niemelältä sen jälkeen kun tarjouspyyntöihin ei saatu yhtään vastausta. Materiaalit ovat saatavilla hankesivuilla ja luentosarjaa esitetään edelleen hankekunnissa nauhoitettuna. Solja Niemelälle on korvattu luennoista verokortilla 2 250 euroa (750 euroa/luento). Lokakuun alkuun 2014 mennessä koulutussarjaa on katsonut 734 kuntien ja sairaanhoitopiirien sosiaali- ja terveystoimijaa.

Lapissa kokemusasiantuntijat ovat osallistuneet hankkeessa palvelujen kehittämisen eri toimintoihin hankesuunnitelman mukaisesti. Heidän työpanoksensa on korvattu Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksessa päätettyjen periaatteiden mukaisesti siten, että osallistuminen kehittämistyöhön on korvattu 30 euron korvauksella ja enemmän valmisteluja vaatinutta esim. diasarjan laatimista tms. tekemistä edellyttänyt tehtävä 60 eurolla. Lisäksi kehittäjätyöntekijöille on korvattu hankkeesta matka- ja ruokailukustannukset. Kaikki kehittäjätyöntekijät ovat toimineet erikseen laaditun sopimuksen pohjalta ja toimittaneet ennakkopidätyksiä varten verokortin maksajalle.

Iso osa hankkeen käyttämästä asiantuntijapalveluita saadaan ilman eri kustannuksia käyttöön yhteistyöverkoston kautta. Esimerkiksi Sininauhaliiton asiantuntijat ovat pitäneet puolen päivän koulutuksia kaksi kertaa, josta hankkeelle on aiheutunut kustannuksia ainoastaan kuvapuhelinyhteyksistä. Hanke on hyödyntänyt myös A-klinikkasäätiön Ota Puheeksi - verkkokoulutusta levittäen siitä tietoa kuntatoimijoille Lapin alueella. Tavoitteena se että kuntatoimijat hyödyntävät valmista, maksutonta verkkokoulutusta.

4.4 Matkakustannukset

Hankkeessa on kertynyt matkakustannuksia yhteensä 36 111 euroa. Lapissa matkakustannuksia on kertynyt 30 558 euroa. Kainuussa matkakustannuksia on syntynyt 5 553 euroa ja siellä on noudatettu Kainuun Soten matkustusohjesääntöä ja käytetty vuokra-autoa mahdollisuuksien mukaan.

Lapin hankeosion matkat on tehty Kolpeneen kuntayhtymän kilpailuttaman vuokra-autoyhtiön (Scandia Rent) autoilla työnantajan antamien ohjeiden mukaan aina, kun se on ollut mahdollista. Pellossa saman yhtiön sopimuksella autoja vuokraa myös Tornion hinauspalvelu ja LP autonhuolto Pellossa. Kemijärvellä ei ole tarjolla vuokra-autoa, joten sieltä suuntautuneet matkat on toteutettu ensi sijassa omalla autolla paitsi silloin, kun matkaa on tehty Rovaniemen ohi ja vuokra-auto on ollut siitä eteenpäin saatavilla. Julkista liikennettä on hyödynnetty aina, kun se on ollut logistisesti ja taloudellisesti järkevä vaihtoehto. Myös tilausajoa on käytetty ja tällöin hankkeesta on maksettu hankkeen työntekijöiden sekä mahdollisesti mukana olleiden hankkeen kokemusasiantuntijoiden matkojen osuus. Matkakustannuksia hankkeessa on Lapissa syntynyt arvioitua enemmän. Kustannuksia on aiheutunut myös Valtakunnalliseen kastehankkeiden ohjausryhmään osallistumisista sekä Mieli 2009-seurantaryhmän jäsenyyden aiheuttamista matkakuluista jotka suuntautuvat Etelä-Suomeen ja aiheuttavat siten runsaasti kustannuksia.

5 Hankkeessa toteutetut koulutukset ja tilaisuuksista

Hankkeessa työskentelevät työntekijät ovat osallistuneet pääsääntöisesti maksuttomiin koulutuksiin ja yhteistyötapaamisiin omalla hankealueellaan, jolloin kustannuksia on muodostunut

matkakuluista sekä joskus yöpymisistä. Tammikuussa 2014 lähes kaikki osallistuivat Aikuissosiaalityön päiville Jyväskylässä. Rovaniemen kehittäjätyöntekijä osallistui keväällä 2014 Päihdepsykiatrian päiviin Helsingissä ja kävi samalla tutustumassa Helsingin seudulla kehitettäviin palveluihin mm. kotikatkotyömalliin. Projektipäällikkö on osallistunut Valtakunnallisiin Päihdepäiviin Helsingissä toukokuussa 2014, jossa hanketta esiteltiin. Projektin sihteeri on osallistunut valtakunnallisiin Poskepäiviin elokuussa 2014, ja osallistunut siellä hankesihteerien työpajaan. Hanketta on laskutettu tästä sihteerin työosuuden verran. Itä-Lapin kehittäjätyöntekijä osallistui Kemijärvellä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin järjestämään videokoulutukseen Opioidikorvaushoito-asiakkaiden kohtaamisesta terveydenhuollossa. Koulutuskustannukset Lapissa ovat olleet raportointiajalla 1 235 euroa ja Kainuussa 1 010 euroa. Yhteensä koulutuksiin on mennyt 2 245 euroa.

Projekti on järjestänyt yksin tai yhteistyössä seuraavia koulutuksia ja seminaareja ajalla 1.11.2013 – 24.10.2014:

pvm	Nimi/Paikka/os.määrä	Lisätietoja
2-3.12.2013	Kokemusasiantuntijakouluttajakoulutus, osa 2 /Rovaniemi/17 + jatkotapaamiset Rovaniemellä ja videoteitse	Yhteistyössä THL, LSHP, Balanssi ry Poske ja Hakusessa – hanke. Kuluja on joulukuun seminaarin yöpymisistä ja ruuasta.
23.1.2014	Kainuun hankeosion avausseminaari/ Kajaani/57	Kuluja kahvituksesta sekä seminaarin/ryhmytyön vetäjän ostokustannukset
29.– 30.1.2014	Kehittäjäfoorumi / Kemijärvi /38	Kustannukset (yöpyminen ja ruoka) on ositettu osallistujien taustahankkeiden mukaisesti
4.2.2014 11.2.2014 18.2.2014 + nauhoitetut uusinnat eri aikoina	Riippuvuuskoulutussarja /Lapin hankealue, 3x 75 min videoluento/ osio 1: 274 katsojaa, osio 2: 235 katsojaa, osio 3: 225 katsojaa	erillinen arviointiraportti tehty n=191 Ka 3,8 (1-5) /11 eri kysymystä ajankohtaisuus 4,5 tarpeellisuus 4,5 hyödynnettävyys 4,1
31.3.2014	Asumispalvelukoulutus /Rovaniemi + videoyhteys /16	n=28 Ka 4,14 (1-5) /11 eri kysymystä
27.3.2014 Kjä 2.4.2014 Tervola	Korvaushoitoinfot /eri paikat/16 lisäksi pidetty 5 infoa Rovaniemen kaupungin eri yksiköissä.	ajankohtaisuus 4,7 tarpeellisuus 4,8 hyödynnettävyys 4,3

8.4.2014 video		
14.2.2014 21.3.2014 25.3.2014 28.3.2014 7.4.2014 9.5.2014 3.10.2014	Rovaniemen kehittäjäasiakasvalmennus /Rovaniemi /6-8 asiakasta/kerta + tukitapaamiset	Kustannuksina kahvit ja 7.4.2014 päättäjäsissä lounas.
3.4.2014	Päihdepalvelupolkutyöpaja yhdessä LSHP:n PTH:n kanssa/Rovaniemi/ 26	Osana Lshp:n päihdepalvelu- polkutyötä Hanke maksoi 1. kerran kokoustila- ja kahvituskustannukset
14.5.2014	Päihdepalvelupolkutyöpaja/Rovaniemi / 14	LSHP maksoi kustannukset
27.- 28.5.2014	Valtakunnallinen Mielenterveys- ja päihdehankkeiden KASTE-ohjausryhmän tapaaminen Rovaniemellä	Hanke tarjosi ensimmäisen päivän kahvitarjoilut, kokoustilan ja kokouskahvit, muutoin kustannuksista vastasi kukin taho itse.
4-6/2014	Päihdehoitopaikkainfosarja 9 kpl/8	Toteutettiin videoteitse, kustannuksina videoyhteyskulut.
27.8.2014	Kehittäjäfoorumi / Rovaniemi /27	Kustannuksina lounas- ja kahvikulut sekä kehittäjäasiakkaiden korvaus Hakusessa-hanketoimijoiden osalta
2.9.2014	Lapin pienten kuntien päihdetyöntekijöiden vertaistapaaminen/Sodankylä/ 11	Hanke tarjosi aamukahvin. Jatkuu videovertaistapaamisilla 2 kk välein. Kustannuksina videosiltakulut.
24.9.2014	Asumisen konsultointi-iltapäivä/Tornio + videoyhteys	Lakimies paikalla asiantuntijana Sininauhaliiton kautta. Kustannuksina videoneuvottelukulut ja kahvit.
25.- 26.9.2014	Opioidikorvaushoidon valtakunnalliset vertaistyöpäivät Rovaniemi / 148	Kustannuksina tervetuloakahvit sekä videoneuvottelun siltakulut sekä av-palvelut (Rovaniemen kaupunki ja Arctic Connect oy). Kaupunki tarjosi tilat. n=28 (tilanne 28.10.2014) Ka 4,28(1-5) /11 eri kysymystä ajankohtaisuus 4,71 tarpeellisuus 4,86 hyödynnettävyys 4,79
7.- 8.10.2014	Terveyttä Lapista 2014/Kemi/237	L-P shp, Lshp, AVI Kolpene/Hakusessa-hanke, Hankkeen kustannus 50 % tervetuloakahveista n=34 (tilanne 14.10.2014) Ka 3,73 (1-5) /11 eri kysymystä ajankohtaisuus 4,26 tarpeellisuus 4.03

		hyödynnettävyys 3,74
18.9.2014 9.10.2014	Länsi-Lapin kokemusasiantuntijavalmennus /LPKS/6 asiakasta/kerta	
22.10.2014	Toimintamallit jakoon/Kemijärvi /Etelä- Lapin aluetyöryhmän vierailu Itä- Lapissa	Hankkeen kustannuksina kahvitukset ja lounaat. Lisäksi kuntatoimijoiden matkakustannukset (erillislupa) (kustannukset vasta maksatukseen 31.10.2015)

Lisäksi projektina aikana on järjestetty eri alueilla pienempiä työkokouksia, joissa on osassa tarjottu kahvit tms. Jos kustannuksia on syntynyt, tilaisuuksista on kirjanpidossa osallistujalistat.

Liite 1 OHJAUSRYHMÄN JÄSENET JA VARAJÄSENET SEKÄ OHJAUSRYHMÄN
HYVÄKSYMÄT MUUTOKSET JÄSENYUKSISSÄ

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Kari Haavisto, neuvotteleva virkamies, STM	
1.8.2014 alkaen Katja Valkama johtaja, Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä 31.5.2014 asti Juha-Matti Kivistö, johtaja, Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä	Eija Halonen, kuntoutuspäällikkö, Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä
Kaisa Kostamo-Pääkkö, kehittämisjohtaja, Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus	Asta Niskala, kehittäispäällikkö, Pohjois- Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
Marita Pikkarainen, kehittämisjohtaja, kehittämis- ja suunnitteluyksikkö, Kainuun Sote	Marja-Liisa Ruokolainen, sosiaalialan erikoissuunnittelija, kehittämis- ja suunnitteluyksikkö, Kainuun Sote
Terttu Huttu-Juntunen, perhepalveluiden päällikkö, lapsiperheiden sosiaalipalvelut, Kainuun Sote	Marja-Liisa Haataja, ylihoitaja, Lapsiperheiden terveydenhuoltopalvelut, Kainuun Sote
Pertti Virta, johtaja, Perhe- ja mt-klinikka Lapponia, Kemijärven kaupunki. Itä-Lapin atr	Riitta Kostamo, johtava sosiaalityöntekijä, Sallan kunta.
11.10.2014 alkaen Virpi Piira, sosiaalityöntekijä, Ranua, Etelä-Lapin aluetyöryhmä 10.10.2014 asti Viivi Heikkilä, sosiaalityöntekijä, Ranua. Etelä-Lapin aluetyöryhmä	Salme Vaarala, johtava kriisi- ja perhetyöntekijä, mt- ja perheneuvola, Posio.
Riitta Liinamaa, palveluesimies, mt- ja päihdepalvelut. Rovaniemen aluetyöryhmä	Susanna Lauhava, vastaava ohjaaja, tukiasunnot
24.1.2014 alkaen Anne Leinonen, Tornion A- klinikka. Länsi-Lapin aluetyöryhmä 23.1.2014 asti Mira Jussila sairaanhoitaja. Tornion A- klinikka	1.4.2014 alkaen Päivi Parpala vs. johtava sosiaalityöntekijä, Kemimaa. 31.3.2014 asti Seija Saalismaa, johtava sosiaalityöntekijä, Keminmaa.
Tarja Rautio, psykiatrinen sairaanhoitaja, Pello. Tunturi-Lapin aluetyöryhmä	Minna Hämäläinen, mt- ja päihdetyöntekijä, Kittilä.
Anurag Lehtonen, vs. sosiaalityön johtaja, Inari. Kehittämiskeskusteen kuntien edustaja.	Anja-Maarit Lantto, psykiatrinen sairaanhoitaja, Utsjoki.
Matti Virtanen, johtaja, Lapin päihdekliniikka, LKS	Sanna Blanco-Sequeiros, ylilääkäri, psykiatrian klinikka, LKS
12.2.2014 alkaen Johanna Puolakka Järjestöyhteistyökumppanien edustaja (A-kiltojen liitto, Irti huumeista ry, Rovalan settlementti/Romppu, Sininauhaliitto, SámiSoster ry) 11.2.2014 asti Lydia Heikkilä, Sámisoster ry.	16.6.2014 alkaen Anu Nevanperä, Irti Huumeista ry 11.2.2014 asti Johanna Puolakka, vastaava päihdetyöntekijä, Rovala/ Romppu Järjestöyhteistyökumppanien edustaja)

LIITE 2

LAPIN KEHITTÄMISOSION ALUETYÖRYHMIEN KOKOONPANO 10/2014 JA
KOKOUKSET

ITÄ-LAPPI (30.9.2013, 21.10.2013, 15.1.2014, 9.4.2014, 21.8.2014)

Kemijärvi Perhe- ja mielenterveysklinikan johtaja Pertti Virta, PJ
Päihdesairaanhoidtaja Kirsi Saari,
apulaisosastonhoitaja Outi Huovinen, 14.4.2014 asti
sairaanhoidtaja Marika Tuovinen 14.4.2014 lähtien
kotihoidon vastaava hoitaja Liisa Niemelä

Salla mielenterveyshoitaja Erja Konttaniemi
työllisyyskoordinaattori Aini Iivari
johtava sosiaalityöntekijä Riitta Kostamo, VPJ
päihdetyöntekijä Pirkko Hyvärinen 14.4.2014 alkaen
SOTE-johtaja Harri Saarimaa 14.4.2014 alkaen

Savukoski Palvelukeskuksen vastaava hoitaja Rauni Keskitalo
Pelkosennemen-Savukosken kttkuntayhtymä
vastaava hoitaja Hanna Haapanen 14.4.2014 asti
vt.vastaava hoitaja Hilikka Mustonen 14.4 alkaen
päivystävä sairaanhoidtaja Niina Leskisenoja

Pelkosenniemi Sosiaalisihiteeri Perttu Lång 31.7.2014 asti
Sosiaalisihiteeri Kari Hyötylä 1.9.2014 alkaen

ETELÄ-LAPPI (4.10.2013, 10.12.2013, 17.2.2014, 6.5.2014, 9.9.2014)

Posio johtava kriisi- ja perhetyöntekijä Salme Vaarala/Mtt ja perheneuvola, VPJ
työterveyshoitaja Riitta Leiviskä/työterveyshuolto
vs. hoitotyön vastaava Arja Mourujärvi/terveyskeskus
vs. kehitysvammahuollon vastaava Tiina Krank
vs. vanhustyön vastaava Elina Ruokamo/vanhustyö 30.6.2014 saakka

Ranua lähihoitaja Elina Kuruaho 31.5.2014 saakka
sosiaalityöntekijä Viivi Heikkilä, PJ 10.10.14 saakka
sosiaalityöntekijä Virpi Piira, PJ, 11.10.14 alkaen
työterveyshoitaja Sirpa Illikainen
avohoidon osastonhoitaja Irma Väärälä

LÄNSI-LAPPI (30.8.2013, 3.10.2013, 23.1.2014, 10.4.2014, 22.8.2014)

- Tornio Sosiaalityönjohtaja Anneli Karjalainen, PJ
vara: Pia Rantaiso, sosiaaliohjaaja, päihdetyöntekijä
vastaava sairaanhoitaja Anne Leinonen, A-klinikka 1/2014 alkaen
psyk. sairaanhoitaja Mira Jussila A-klinikka
- Ylitornio päihdetyöntekijä psyk.sairaanhoitaja Susanna Rötönen 2/2014 alkaen
Sosiaalityöntekijä Anu Tirroniemi
sh/MT-tsto Katja Koivisto 31.1.2014 saakka
päiväkeskusohjaaja Anniina Hanhiova 1.2.2014 alkaen
Perusturvalautakunnan jäsen Markku Antti
- Keminmaa johtava sosiaalityöntekijä Seija Saalismaa, VPJ, 31.3.2014 saakka
vs.johtava sosiaalityöntekijä Päivi Parpala 1.4.2014 alkaen
mt-psykologi Kai Jormakka 11/2013 alkaen
psyk. sh. Ella Halonen 8/2013 – 10/2013
- Tervola avoterveydenhuollon johtava hoitaja Markku Alatalo
sosiaalityöntekijä Tanja Tolonen
Varaedustajana sosiaalijohtaja Helena Hartikainen

TUNTURI-LAPPI (16.9.2013, 21.10.2013, 15.1.2014, 9.4.2014, 21.8.2014)

- Pello Sosiaaliohjaaja Kullervo Linna 19.8.2013-8.4.2014
Psyk.sh, MTT, Tarja Rautio PJ
Sosiaalityöntekijä Johanna Paljakka 9.4.2014 alkaen
- Muonio sosiaaliohjaaja, Päivi Vuollo-Uusisalmi
psyk, sh, LSHP Anna-Leena Sani,
terveyskeskuslääkäri Anne-Mari Ranne,
terveydenhoitaja Airi Sinikumpu, varajäsen
- Kittilä mielenterveys- ja päihdetyöntekijä Minna Hämäläinen, VPJ
psyk.sairaanhoitaja, MTT, Sirpa Tuokko,

ROVANIEMI (8.10.2013, 28.11.2013, 13.2.2014, 2.6.2014, 29.9.2014)

palveluesimies, Mielenterveys- ja Päihdepalvelut Riitta Liinamaa PJ
sairaanhoitaja, tk-päivystys, päihdevastaava Seija Turpeinen,
sairaanhoitaja, kotihoito, Rovatiimi Niina Rundgren,
johtava sosiaalityöntekijä, lastensuojelu Niina Lakkala
vastaava ohjaaja, tukiasunnot Susanna Lauhava
ylilääkäri, Hyvinvointi palvelut Markku Oinaala,
palvelupäällikkö Kaisa Kuusela

ylilääkäri, palvelupäällikkö Miia Palo
Romppu Johanna Puolakka
palveluesimies, tk-tiimit Arja Saarinen

KAINUUN KEHITTÄMISOSION MONIAMMATILISEN TYÖRYHMÄN KOKOONPANO JA KOKOUKSET (20.2., 20.3., 24.4., 22.5., 12.6., 21.8. ja 2.10.2014)

Ahtonen Eeva PopRock-projekti, Spartak
Haataja Marja-Liisa Sote, lapsiperh. th-palv.ylihoitaja
Iivonen Matti kuraattori, Kao
Järvenpää Eija nuorisopalv. Suomussalmi
Karhu Tomi Nuorten psyk.pkl, Lanu-ryhmä
Karpainen Elisa nuoriso- ja liikuntatoimi, Ristijärvi
Kinnula Susanna Sote, A-klinikka
Knuutinen Kristiina Sote, mm. vauvaperhetyö
Laitinen Satu vapaa-aikatoimi, Hyrynsalmi
Leinonen Ismo nuorisotoimi, Paltamo
Leskinen Mikko PopRock-projekti, Spartak
Manninen Kristiina Sote, A-klinikka
Moilanen Maila Sote, koulu/opisk.th päällikkö, th
Moilanen Mirja kouluth 1 perhepalv.
Mulari Katriina Kaks, synnytys /naistentaud .lääk.
Myöhänen Arja Kaks, naistent.-/äitiyspkl, kättilö
Nurmi Maarit projektipäällikkö, Kuntouttava työtoiminta -hanke
Palm Leena äitiys-/lasten nla, terv.hoit.
Pulkinen Jukka nuorten psyk.os. 1 os.hoit.
Pyrrö Eija nuorisosihteeri, Kajaani
Pyykkönen Marja-Maija nuorisotoimenjohtaja, Sotkamo
Rautio Sirpa Etsivä nuorisotyö, Paltamo
Saari Helena perhetyön esimies, perh .k.tiimijoh.
Salo Saija sosiaalityö
Seppänen Leena Kajaanin lukio 1 kuraattori
Sirviö Päivi Etsivä nuorisotyö, Sotkamo
Tuohinen Päivi sos.tt 1 perheneuvola
von Zansen Sari erityisvarhaiskasv. Kajaani
Männikkö Salla sos.tt,lasten ja nuort.psyk
Nurmi Maarit projektipäällikkö, Kuntouttava työtoiminta -hanke
Palm Leena äitiys-/lasten nla, terv.hoit.
Rinne, Veera, Sote, A-klinikka
Rantanen Teemu, Nuoriso- ja liikuntatoimi, Ristijärvi
Kovalainen, Pentti, Lastenkoti Salmela